

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: 3 pengő
Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.

Arccal a gazda felé

Mintegy másfél hónappal ezelőtt került a közvélemény elé a jelszó: „Arccal a vasut felé”. Jelentősége ennek a jelszónak az, hogy először minden erőt a vasutnak helyrehozására kell fordítani. Nem fér kétség hozzá, hogy az újjáépítési célkitűzések sorában első hely illeti meg a vasutat. Hiszen nélkül nincs gazdasági vérkeringés, vasut nélkül szinte megáll az élet, ha a vasuti forgalom nem jól funkcionál, ha a vasuti szállítás hiányos és nem kielégítő, egész vidékek szenvednek nélkülözést. A legfontosabb közlekedési cikkeket vasuton lehet azokra a helyekre szállítani, ahol hiány van, szemet, fát a vasut visz fában és tűzelőben szegény helyekre és így tovább.

Minden párt el is fogadta és magáévá tette a jelszót. A vasutak újjáépítése lázas ütemben folyik és eredményességét bizonyítja a javuló személyforgalom, a meginduló áruszállítás, a helyreállított pályaudvarok és pályatelek.

Most már indokolt az újabb célkitűzés. Ez pedig nem lehet más, mint ez: arccal a gazda felé.

Ezalatt a jelszó alatt a magyar mezőgazdaság felkarolását, a száz-
ezrekekkel és százakkal megsza-
porodott magyar kizsáradétek támogatását kell érteni. Hazánk ezelőtt is agrárszűcs volt, ezen a jellegén nem változtatott, sőt azt még jobban kidomborította a végrehajtott nagyszabású földreform. De az a tény, hogy hatszázezer új gazdával több van az országban, új feladatokat is jelent és új kötelezettségeket ír elő. Nagyon fontos, hogy rentabilis legyen a magyar mezőgazdálkodás, hogy az új és régi kisbirtokosok megtalálják megélhetésüket és boldogulassanak. A gazda gondját kell, hogy vállalja a többi társadalmi réteg is, mert mindennek kezdete és vége a föld. Ha a gazdának jól megy, jól megy a többi társadalmi rétegnek és a többi foglalkozási ágnak. Ez is régi igazság, de fennáll manapság is.

Ne feledjük, hogy a gazdasági társadalom szenvedett a legtöbbet a háború éveiben, ő tőle követelték a legtöbb áldozatot, hogy a német militarizmus gyomrát tönkélje és a háború pusztításai is a gazdának okoztak legtöbb kárt. Ez már így volt mindig, mióta világ a világ. Viszony ebből az a következtetés, hogy jószívvel gondoljon az egész társadalom a gazdasági társadalomra és szíjnjön meg az ellenséges hang, mely a termelést szemben sokszor megnyilvánul és minden hájért és drágaságért őt teszi felelőssé.

Arccal a gazda felé, jelenti továbbá, hogy hivatalosak és nem hivatalosak minden ügyben segítsék a gazdákat. Szerencsére a hatóságok tudatában vannak annak, hogy a közzéadás érdeke mindenél előbb való, minden támogatást megadják a gazdának a cséplési nehézségek áthidalására. A hiányzó gépszíjak pótlására, szén és más üzemanyag előteremtésére minden intézkedés megtörténik. Segítő kezét nyújt még az ifjúság

Olaszország hadat üzent Japánnak

**Amerikai hadihajók megkezdték a japán anyaország szigeteinek ágyúzását
Az argentin rádió is közli a Franco távozásáról szóló hírt
Hétfőn, vagy kedden kezdődik a hármass találkozó**

Rómából jelentik: A minisztertanács egyhangúlag úgy határozott, hogy Olaszország hadat üzen Japánnak. A hadüzenetet szombaton jelentik be.

Az Egyesült Államok csendes-óceáni hajóhadának előretolt gumi főhadiszállásáról jelentik, hogy a 14. amerikai hajóhad egységei szombaton délelőtt megkezdték a Japán anyaország szigeteinek ágyúzását. Nimitz tengernagy ezt a hírt hivatalos jelentésben közli. Az ágyútűz gyújtópontja Honsu szigete ellen irányul. Az ágyúzás a hadijelentés kiadása idején még tart.

TRUMAN ELNÖK HAJÓJA

már nagyon közel van Európához. Az „Augusta” fedélzetén a háromhatalmi konferencián megvitatandó problémák munkarendjével és tárgysorozatáról tartanak megbeszélést az elnök kíséretében lévő vezető személyiségek. A hajó Antwerpenbe fog befutni. Itt az az amerikai ezred várja az elnököt, amelynek kötelékében az első világháborúban harcolt. A hármass értekezlet valószínűleg hétfőn, vagy kedden kezdődik.

Eden és Attlee rövid időn belül elutazik Pottsdamba. Az Augustus cirkálón, amelyen Truman elnök Európa felé tart, szombatra virradóra angol felségvizekre érkezett. Itt az angol haditengerészet egy köteléke vette át a kísérő szolgálatot.

SZTALIN

generálissimus tegnap fogadta a kínai miniszterelnököt és hosszasan elbeszélgetett vele.

LENINGRÁDBA

csütörtökön érkezett meg az első vonat a leszerelt katonákkal. A katonákat lelkes fogadtatásban részesítette a város lakossága.

MADRIDBŐL

érkezett távirat alapján az argentin rádió pénteken éjszaka közölte azt a hivatalos madridi jelentést, hogy Franco átadta a kormányhatalmat egy spanyol katonai kormányának.

A SKANDINÁV ÁLLAMOK

Norvégia, Svédország, Dánia, Finnország, Izland és Írország megtárgyalják azokat a módokat, amelyekkel a skandináv államok

használatára és így tovább. Nem elég, hogy földet, adtnak százezreknek, hanem elő kell segíteni, hogy boldoguljanak is. Tele vannak gondokkal a régi gazdák is. Pótolni kell a károkat, át kell hidalni az állathány nehézségeit.

A földmivelésügyi kormányzat feladata, hogy igas és tenyészállatokhoz juttassa a gazdákat. Az iparra hárul a feladat, hogy gépeket juttasson a mezőgazdaságnak, még pedig megfizethető áron. A most lezárás előtt álló gazdasági esztendő a háborús helyzet

együttműködését szorosabbra le-
hetne vonni.

FRANCIAORSZÁG

most ünnepli annak a napnak évfordulóját, amelyen a francia nép megostromolta a Bastillet és lerakta a köztársasági kormány alapjait. Páris hagyományos utcai táncokkal és egész éjjelen át tartó ünneppel üli meg az évfordulót.

A WASHINGTONI SZENÁTUS

külgügyi bizottsága egyhangúlag megszavazta az egyesült nemzetek alapokmányának törvénybeiktatásáról szóló javaslatot.

KONYEV TABORNOK

felajánlotta, hogy a Vörös Hadsereg Komáromban és Pozsonyban újjáépíti a felrobbantott Duna-hídat, közli a csehszlovák rádió.

AZ OSZTRÁK KOMMUNISTÁK

támogatják Jugoszláviának a karinthiai szlovén lakosságra vonatkozó igényét. Karinthia most Alexander tábornok csapatainak megszállása alatt van. A kérdés megoldására az osztrák kommunista párt központi bizottságának

ajánlása közvetlen tanácskozásokat javasolt Ausztria és Jugoszlávia között.

GÖRING ÉS SEYS INQUART

jelenleg Dél-Luxemburg egyik üdülőhelyén tartózkodik. A szállodát, amelyben laknak, fogházzá alakították át a háborús főbűnösök számára.

BENES ELNÖK

a prágai rádió jelentése szerint rendeletet adott ki a németekkel együttműködők felelősségére vonására létesítendő különleges bíróságok felállítására.

A NÉMET LAPOK

közli a fasiszta ellenes demokratikus bizottság nyilatkozatát. A Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Keresztény Demokrata Szövetség és a szabad szakszervezetek képviselői kijelentik, hogy részt akarnak venni abban a küzdelemben, melynek célja a közgazdasági és az ország megtisztítása a fasiszmus maradványaitól. Harcolni kell a fasiszmus minden megnyilvánulása ellen — mondja a nyilatkozat.

E hét végén választják meg Vásáry pénzügyminiszter és Valentiny igazságügyminiszter utódát

Budapest, júl. 13. Minthogy jelentették, Valentiny Agoston igazságügyminiszter szerdán megjelent Dálnoki Miklós Béla miniszterelnökkel, akinek átnyújtotta lemondólevelét. Csütörtökön délután Vásáry István pénzügyminiszter kereste fel a miniszterelnököt és ugyancsak beadta lemondását.

A két miniszter lemondása következtében Zsedényi Béla, a nemzetgyűlés elnöke a hét végére összehívja a politikai bizottságot, amely a távozó minisztereket felmenti és a miniszterelnök javaslatára megválasztja az új igazságügy- illetve pénzügyminisztert. A két miniszter azután a Nemzeti Főtanács előtt leteszi az esküt.

Politikai körök úgy tudják, hogy az új igazságügyminiszter Riesz István, a pénzügyminiszter pedig Sulycok Dezső lesz. Riesz István a Szociáldemokrata Párt egyik vezető tagja, Sulycok Dezső

pedig régi harcosa a Kisgazda Pártnak.

Vásáry István távozása a pénzügyminiszteri székbe élénk kommentárokat adott alkalmat. Szóhoz jut a budapesti sajtóban az elismerés is, nemcsak a támadás. „A Magyar Nemzet” így ír: „Vásáry István lemondásával olyan ember távozik a pénzügyminiszteri székbe, aki meggyőződéséhez és elveihez nehéz időkben is gerincesen ragaszkodott. Vásáry István pénzügyi politikáját lehet bírálni, benne esetleg hibát találni, azt is lehet mondani róla, hogy bizonyos konzervatív elvekhez ragaszkodott, de annyi bizonyos, hogy a reakció vádjának még csak halvány árnyéka sem férhet hozzá. Erre bizonyíték egész debreceni szereplése. Gömbös Gyulával szemben tanúsított magatartása és nem utolsósorban az, hogy a parlamentben egyike volt

pedig régi harcosa a Kisgazda Pártnak.

Vásáry István távozása a pénzügyminiszteri székbe élénk kommentárokat adott alkalmat. Szóhoz jut a budapesti sajtóban az elismerés is, nemcsak a támadás.

„A Magyar Nemzet” így ír:

„Vásáry István lemondásával olyan ember távozik a pénzügyminiszteri székbe, aki meggyőződéséhez és elveihez nehéz időkben is gerincesen ragaszkodott. Vásáry István pénzügyi politikáját lehet bírálni, benne esetleg hibát találni, azt is lehet mondani róla, hogy bizonyos konzervatív elvekhez ragaszkodott, de annyi bizonyos, hogy a reakció vádjának még csak halvány árnyéka sem férhet hozzá. Erre bizonyíték egész debreceni szereplése. Gömbös Gyulával szemben tanúsított magatartása és nem utolsósorban az, hogy a parlamentben egyike volt

következtében nem zárulhatott olyan eredménnyel, mint a békés viszonyok között. De hála a régi és új gazdák nem lankadó kitartásának és erejének, a kellő szervezésnek, a termelő és egyéb bizottságok agilitásának, mégsem olyan vizsgálatlan a helyzet, mint a pszichizisták előre vélték. A vetésterület még lényegesen kisebb, de a jövő már másként fog alakulni, ha minden tényező összefog a mezőgazdaság fellendítése érdekében.

Ma még élelmezési gondokkal küzdünk, de ha minden tényező

azoknak, akik tiltakoztak az ellen, hogy Magyarország belekapcsolódjék az antibolszevista paktumba.”

Vásáry István búcsúja a pénzügyminisztérium tisztviselőitől

Dr. Vásáry István pénzügyminiszter szombati délelőtti búcsúzott el a pénzügyminisztérium tisztviselőkarától. A tisztviselők élén dr. Csizik Béla államtitkár búcsúztatta a minisztert.

Vásáry István az államtitkár beszédére válaszulva kijelentette, hogy csak testben szakad el tisztviselőtársaitól, akiket az együttműködés alatt igaz barátsággal megszeretett.

Új ezerpengősök

A Magyar Nemzeti Bank 1945. júli. 15-én kelettel ellátott ezerpengős címletű bankjegyek kibocsátását jún. 16-án megkezdte. A fehér papíron készült bankjegy hossza 185 mm, szélessége 60 mm, előoldalán két alapnyomattal és egy képnnyomattal készült. A jobboldalán női fej van. A hátoldalán ugyancsak két alapnyomattal és egy képnnyomattal van.

Aratási szabadságot kapnak a honvédek

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a mezőgazdasági munkálatokban érdekeltek, vagy a cséplésnél foglalkoztatottak részére külön szabadságot adjanak. Aratási szabadságban részesülnek azok az önálló földbirtokosok, akik a mezőgazdasági munkálatokban résztvesznek és a cséplés, akik mezőgazdasági munkára előre leszerződtek. Az aratási szabadság tartama négy hét. A cséplési szabadságról is intézkedik a rendelet, a honvédelmi miniszter 3 heti cséplési szabadságot engedélyezett.

Béke-bélyeg

A magyar posta július 23-án az európai háború befejezésének emlékére 210.000 sorozatban béke-bélyeget bocsát ki. A sorozat 25 pengő névértékű és 72 P a felára, tehát összesen 100 pengőbe fog kerülni.

Hadifogságból visszatért katonák illetménye

A honvédelmi miniszter rendelettel szabályozza a hadifogságból visszatért honvédségi személyek illetményét. Az illetményeket az állománytestek gazdasági hivatala fizeti ki, ezért a visszatért hadifoglyok az illetékes állománytestük-nél jelentkezzenek.

felismeri azt az igazságot, hogy a föld adja a kenyereket, az élelmet és ha jobb élelmezési viszonyokat akarunk teremteni, akkor többet kell kihozni a földből, az áldott magyar felelősséget, mely oly sok válságon segítette már keresztül az országot.

Száz szónak is egy a vége: fontos a vasut, fontos a posta, fontos a helyreállítás és újjáépítés, de ugyanolyan fontos a magyar mezőgazdaság felvirágoztatása. Ezért nem felesleges hangsúlyozni: Arccal a gazda felé!

Élőembereken végeztek kísérleteket SS orvosok

London, júl. 14. A Times legújabb számában meg nem nevezett előkelő tudós cikket közöl azokról a kísérletekről, amelyeket a németek a buchenwaldi gyűjtőtáborban élő emberekön végeztek. Ezeket a kísérleteket Himler legfőbb védnöksége alatt a fegyveres SS főparancsnoksága végeztette SS orvosokkal.

A kísérletek számára főként politikai elítélteket választottak ki, de voltak közöttük különféle nemzetiségű foglyok is. Azokat a foglyokat választották ki a kísérletekre, akikről meg akarták szabadulni. A francia tudós elmondja, hogy naponta öt foglyot áldoztak

Bomlasztók és közönyösök

A rémhírtérjesztés ismét felütötte fejét. Alaptalan badarságok kelnek útra sötét szándékkal, hogy bomlasztani próbálják a demokrácia Magyarországon frissen épült bástyáit. A bűn tudatában féltékeny meghűződé, hónapokon át sunyin bujkáló reakció neki-bátorodva ismét igyekszik torz figuráival telerajzolni egyes hízelkedésére hajlamosak beteges fantáziáját.

A debreceni rendőrség kíméletlen erővel csap le a rémhírtérjesztőkre. Internálás és súlyos büntetés vár az okatlan és rossz-hiszemű fecsegőkre, az alhírek felelőtlően terjesztőire.

A rendőrség elismerésremélően teljesíti kötelességét a rémhírtérjesztőkkel szemben. Az illetékesek szeretnének hasonló kötelességvállalást látni a közönség részéről. Azt óhajtják, hogy a közelmúlt szomorú tanulságait végre levonná egész társadalmunk és egy emberként lépne fel azokkal szemben, akik mérgezett híreikkel vitriolozzák a magyar összefogást és az újjáépítés lendületét igyekeznek megtörni. Az lenne az igazi, ha a demokratikus magyar társadalom fül-fogna és hatósági kézre adna minden rémhírtérjesztőt.

A kéményseprő-ipar átszervezése

A MTI jelenti: Az iparügyi miniszter rendeletet készített elő a kéményseprő ipar átszervezéséről. A fennálló helyzet alapján a munkások sokáig nem tudtak bejutni ebbe az iparágba. A reáljogositványok alapján a munkaadónak nem kellett szakképzett iparosnak lenni és személyjogi

kéményseprő kerületekben jöformán kizárólag politikai szempontok voltak az irányadók a felvételnél. Az iparügyi minisztérium az érdekeltek meghallgatása után megszüntette a reáljogi iparűzést és a demokrácia követelményeinek megfelelően rendezte a kéményseprőipart.

Debrecenben néhány hét múlva kielégítő lesz a gázszolgáltatás

A debreceni Világítási Vállalat és gázipar munkássága az első napról kezdve, ahogy a felszabadított szovjet csapatok bevonulásával Debrecen lerázta a német jármot, élen áll abban a munkában, melynek célja újjáépíteni mindazt, amit a Debrecen megsemmisítő német csapatok tönkretettek. Megfeszített munkával hozták helyre rövid idő alatt a világítási hálózatot és villanytelepet, most pedig tervszerű munka és vezetés után néhány hét múlva a gázszolgáltatás is kielégítő lesz Debrecenben.

Arról értesültünk, hogy addig is a debreceni Világítási Vállalat tárgyalásokat folytat, hogy Hajdúszoboszlóhoz hozzanak Debrecenbe gáztartályokat, javítani a jelenlegi helyzetet.

Baukóvácz Alfréd igazgató ezzel kapcsolatban elmondotta munkatársainknak, hogy valóban folynak erre nézve tárgyalások. Hajdúszoboszlón ugyanis naponta 4000 köbméter gáz megy kihasználatlanul a levegőbe. A hajdúszoboszlói gázra vonatkozólag a MÁV. rendelés, a MÁV-nak vannak tartálykocsijai, melyekkel a gázt Debrecenbe hozzátartják. Ez azonban csak ideiglenes megoldás lenne, hiszen rövidesen eljön az idő, hogy a MÁV-nak sajátmagának is szüksége lesz a gázra, másrészt olyan magas árat kérnek érte, ami minden eddiginél jobban megdrágítaná a debreceni gázfogyasztást. Ennek ellenére a tárgyalások nem szakadtak meg és a Világítási Vállalatnál mindent elkövetnek, hogy arra az átmeneti időre is, amíg másként rendesebb kerékvágásba lehet terelni a gázszolgáltatást, kielégítő szükségmegoldást találjanak.

Ennél sokkal jelentősebb tény az, hogy a bombaáralat által megromlódozó egyik gáztartály, mely javítás alatt áll, 2-3 hét alatt el-

készül. Ez azért nagy jelentőségű, mert akkor már a gáz egyenletes elosztásban kerül a fogyasztókhoz. Ebben az esetben az időnként ismétlődő kikapcsolódások megszűnnek. Erre már augusztusban rá lehet térni a gáztartály előrehaladott javítási munkái következtében s akkor végre lehet hajítani a gázfogyasztók revízióját is, mely a fogyasztás fontosságának személtetésével történik.

Továbbmenő terv az új gázgenerátor felállítása, mely magyar szénből is tud gázt előállítani. Össze ez is készten lesz és akkor az így előállított gáz a földgázzal keverve már elegendő mennyiség lesz a debreceni fogyasztásra.

Az új élelmiszerjegyek kiadása

A jelenleg használtban lévő élelmiszerjegyek július 31-vel lejárnak. Az augusztus 1-től érvényes új jegyeket a lakohely szerint illetékes körzeti irodákna július 16-tól kezdődően lehet igényelni.

A körzeti irodák elhelyezése a jegykiosztás idejére: I. körzeti iroda (Mester-u. 22. sz. alatti iskolában (volt Bethlen-u. 13. sz. alatti 10.)), II. körzeti iroda (Kút-u. 19. sz. alatti iskolában (volt Sas-u. 3. alatti)), III. körzeti iroda (Bethlen-u. 10. sz. alatti régi helyen), IV. és V. körzeti iroda a Városi Adóhivatal udvarán a régi helyen.

A körzeti irodák az új jegyeket a helyesen kitöltött igénylőlappal beadása és a rendszertől bejelentéssel, valamint a régi jegyek felmutatásával mellet azonnal kiadják.

Akik testi, vagy nehéz testmunkás fejadagra jogosultak, az igénylőlappal hatódalán levő igazolást kötelesek munkaadójukkal kitöltetni, mert anélkül csak a rendszer fejadagra jogosító jegyeket kaphatják meg.

A jegyek ára darabonként 2 (kettő) pengő.

Ugyanakkor történik a tankötelesek összeírása is.

Azok a családok, ahol tanköteles — 1930 szeptember 1 és 1939 június 30. között született — gyermekek vannak, jegyeket csak úgy kaphatják meg, ha a tanköteles korú gyermeknek az 1945-46. tanévre való beiratását az iskolától kapott igazolvánnyal igazolják. Ugyanakkor a tankötelesek születési anyakönyvi kivonata, vagy a múlt évi iskolai bizonyítványa is bemutatandó.

Az új élelmiszerjegyek kiadása a jelenlegi jegyek **útváltat** irrott naplótételezema szerint az alábbi napokon fog történni.

Július 16-án hétfőn az 1-től 500 és a 7001-7500 17-én kedden 501-1000 és a 7501-8000, 18-án szerdán 1001-1500 és a 8001-8500, 19-én csütörtökön 1501-2000 és a 8501-9000, 20-án pénteken 2001-2500 és a 9001-9500, 21-én szombaton 2501-3000 és a 9501-10.000, 23-án hétfőn 3001-3500 és a 10.001-10.500, 24-én kedden 3501-4000 és a 10.501-11.000, 25-én szerdán 4001-4500 és a 11.001-11.500, 26-án csütörtökön 4501-5000 és a 11.501-12.000, 27-én pénteken 5001-5500 és a 12.001-12.500, 28-án szombaton 5501-6000 és a 12.501-13.000, 30-án hétfőn 6001-6500 és a 13.001-13.500, 31-én kedden 6501-7000 és a 13.500-on feleltek.

Törődások elkerülése végett fenti sorrend szigorúan be lesz tartva.

Akik a részükre kijelölt napon bármi okból nem jelentkeztek, jegyeket csak augusztus 1-én kaphatják meg. Végül Dezső h. polgármester.

Új üzlet!
ifj. KOZKA LAJOS
fűszer- és csemegekereskedése
Vigkedvű Mihály u. 25.
Megnyílik július hó 16-án,
hétfő reggel.

Bomlasztók és közönyösök

A rémhírtérjesztés ismét felütötte fejét. Alaptalan badarságok kelnek útra sötét szándékkal, hogy bomlasztani próbálják a demokrácia Magyarországon frissen épült bástyáit. A bűn tudatában féltékeny meghűződé, hónapokon át sunyin bujkáló reakció neki-bátorodva ismét igyekszik torz figuráival telerajzolni egyes hízelkedésére hajlamosak beteges fantáziáját.

A debreceni rendőrség kíméletlen erővel csap le a rémhírtérjesztőkre. Internálás és súlyos büntetés vár az okatlan és rossz-hiszemű fecsegőkre, az alhírek felelőtlően terjesztőire.

A rendőrség elismerésremélően teljesíti kötelességét a rémhírtérjesztőkkel szemben. Az illetékesek szeretnének hasonló kötelességvállalást látni a közönség részéről. Azt óhajtják, hogy a közelmúlt szomorú tanulságait végre levonná egész társadalmunk és egy emberként lépne fel azokkal szemben, akik mérgezett híreikkel vitriolozzák a magyar összefogást és az újjáépítés lendületét igyekeznek megtörni. Az lenne az igazi, ha a demokratikus magyar társadalom fül-fogna és hatósági kézre adna minden rémhírtérjesztőt.

Sajnos társadalmunk egyrésze még mindig közönyös ezekkel a jelenségekkel szemben. Sőt nemcsak a rémhírek terjesztőivel nem veszi fel a harcot, hanem megírta sorában olyan személyeket, akikről pedig tudja, hogy részese volt kisebb-nagyobb mértékben az országunkat történelme legmélyebb pontjára juttató rendszernak. A magyar embernek általában természete, hogy „nem szeret törvénybe járni”, húzódozik a tanuskodástól. Most azonban felül kell emelkedni az ilyen kényelemszeretet diktálta szempontokon, a fasizmus és reakció elleni harc kötelesség minden igaz magyar ember számára és kötelesség támogatni ebben a hatóságokat. (K)

Augusztus 5.: UJSÁGÍRÓK GÖRBE ÉJSZAKÁJA

Ez lesz az első igazi békebál a felszabadulás óta

A debreceni ujságírók hagyományos Görbe Éjszakájának végleges dátumát már megállapította az előkészítő bizottság. Eszerint: két hét múlva, augusztus ötödikén, szombaton éjjel tartják meg a nagyszabású mulatságot az Arany Bika szálloda összes termelében.

Lesz ott minden, amely a felszabadulás utáni boldog idők első igazi békebáljává avatja a Görbe Éjszakát.

A debreceni ujságírók ezen az úton hívják meg Debrecen egész népét a mulatságukra, amelynek jövedelme teljes egészében az ujságírók jóléti intézményeit szolgálja.

A programból egyelőre csak ennyi: négy zenekar muzsikál.

Az újonnan felállított honvédezenekar, Debrecen legjobb cigánybandája, külön erre az éjszakára összeállított jazz-muzsika és a földszinti Fehérteremben a zongoránál ismert művész játszik.

Jelmezball lesz a Görbe Éjszaka, de a jelmez nem kötelező. Konfettit, szerpentint, hólabdát és ezernyi mókát külön tehervozással hoznak Pestről. Örísakifli-kezt sütnék a bál számára és sok ezer tormásvirslit szolgálnak majd fel. Ezer értékes tárgy kerül kiorsolásra és ezenkívül... de nem áruljuk el még a titkokat, amikről ezentúl részletesen írunk...

Augusztus ötödikén éjszaka mindenki ott lesz az Arany Bikában.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ

A városi zeneiskola előadotermében vasárnap este július 15-én
Róbert és Marianne

A Magyar Nemzeti Bank aranykészlete Ausztriában van

Egyik angol gazdasági folyóirat közli, hogy az ausztriai Spitalban megtalálták a Magyar Nemzeti Bank arany és deviza készletét, melyet a németek kivitték az országhól.

Az értékek között van 30 millió aranyban, négy milliárd pengő.

Tanulmányi veszteség pótlása

A vallás- és közoktatásügyi miniszter kezdeményezésére tárgyalások folynak, hogyan lehetne legalább részben pótolni az egyetemi hallgatók tanulmányi veszteségeit. A katonai és munkaszolgálat, a deportálás, az internálás, az elhurcolás és a közlekedési nehézségek miatt ugyanis igen sok egyetemj hallgató rövid-hosszabb ideig kénytelen volt megszakítani tanulmányait. A joghallgatók tanulmányvesztése ügyében olyan rendelet készül, amely az elmaradt alapvizsgák miatt a továbbhaladásban bekövetkezett akadályt kiküszöböli. A rendeletervezet az elvesztett tanulmányi idő arányos részének erejéig felévelendőre is módot nyújt.

Szénhiány Debrecenben

A szénhiány miatt részleges ipari áramszüneteltetésre is sor került. Ertesülésünk szerint néhány napon belül megérkezik Debrecenbe az úton levő szénzállomány és ismét lehetővé válik a villamosok üzembelhelyezése.

Az „Uj Szó” közli a hadifoglyok hozzátartozóinak üzeneteit

Az Uj Szó című lap, melyet a Vörös Hadsereg politikai osztálya ad ki, megkezdte a hadifoglyok hozzátartozóitól származó üzenetek közlését. Akinek hozzátartozója fogságban van, néhány soros üzenetet küldhet a lap által, melynek címe: Uj Szó Budapest, Erzsébet körút 9-11.

Debreceni és debrecen-környéki deportáltak adtak hírt magukról

A genfi Rádió Caritas rendkívüli kiadásában közölte azoknak a magyar deportáltaknak a névsorát, kik jelenleg az ausztriai welsi táborban tartózkodnak. A deportáltak közül a következők debreceniek és debrecen-környékiek vannak: Adler Zoltán 1904 Debrecen, Áron Adolf 1921 Dececske, Braun Izidor 1911 Hajdúszoboszló, Farkas Ignác 1912 Hajdúhadház, Goldmann Berta 1899 Debrecen, Hegyi Bernát 1903 Debrecen, Kádár Dezső 1884 Debrecen, Kelemen István 1921 Debrecen, Lehr Zoltán 1894 Debrecen, Rosenberg Sámuel 1908 Debrecen.

Zöld Sándor felmentése

Az ideiglenes nemzetgyűlés elnöke dr. Zöld Sándort belügyi politikai államtitkári állásától a minisztertanács előterjesztésére felmentette és Farkas Mihály nemzetgyűlési képviselőt a minisztertanács előterjesztésére belügyi politikai államtitkárra kinevezte.

Ipartestületi közlemények

Felkérjük az asztalos szakosztály tagjait, hogy 1. hó 7-én tartott szakosztályi ülés, valamint 1. hó 12-én tartott vezetőségi ülés értelmében az iparos székhez felépítéséhez minden tag augusztus hó 1-ig 100 P-t fizessen be az ipartestület pénztárába, akik tehetik, többet adjanak. **Elnökség.**

Az üveges szakosztály az üvegellátással kapcsolatban fontos ülést tart ma, vasárnap délelőtt 10 órakor. Pontos megjelenést kér a elnökség tekintettel arra, hogy üvegellátásról van szó. **Elnökség.**

* **Táncanfolyam** kezdődik 17-én 6-kor dr. Koczka Margit „Centrum” táncintézetében Csapó 19. Minden csütörtök, szombat, vasárnap délután 6-tól összejön.

* **Bejáró takarítónő** felveszek azonnalra. Bika-bérlőház. Főlele: 5. ajtó.

Beiratkozás a kereskedelmi tantervezési iskolába hétfőn, kedden, szerdán 8-11-ig Kálvin-ter 2. szám.

pirpézn és különböző külföldi valuták közöttük 10 millió angol font. Ezenkívül több irodalmi értékű ritkaság volt az értékek között.

A lap hozzáfűzi, hogy az értékek további sorsáról még nem történt intézkedés.

HÖLGYEIM! Ápolassa arcát SZILASSI ANNA kozmetikájában. Megelégedetten fog távozni. PIAC-UTCA 43. fodrászúlet.

Felhívás az iskolaköteles gyermekek beiratására

A város területén (tanyákon is) működő nyilvános népiskolákban a beiratásokat az 1945-46. iskolai évről július hó 16. 17. 18-án délelőtt 8-12 óráig tartják meg.

Felhívom mindazokat, akik gondozásuk alá iskolaköteles gyermek tartozik, hogy a gyermeket nyilvános népiskolába, vagy a nyilvános népiskola felső tagozatának látogatására alól mentesítő iskolák (közép-, középfokú és szakiskolák) irassák be. Be kell iratni minden iskolaköteles korú gyermeket, tekintet nélkül testi vagy szellemi fogyatékosságára. Vagy arra, hogy gondviselője házi oktatásban kívánja részesíteni. Be kell iratni azt a gyermeket is, aki az előző iskolai évben a nyilvános népiskolába járás alól felmentést nyert, vagy a nyilvános népiskolából kizártak.

Iskolaköteles az a gyermek, aki 1930. évi szeptember hó 1-től 1939. évi június hó 30. közötti időben született. A beiratás elmulasztása 600 pengőre terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kibábas.

Együttal intézkedtem, hogy élelmszerjegyet csak az kaphat aki gyermekét a fenti időben nyilvános iskolába beíratta és ezt a körzeti irodán a kenyérgyűjteményekhez bejuttatja. Polgármester.

A városi díjak felemelése

A jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén foglalkozott azokkal a javaslatokkal, amelyek alapján a város jövedelmét fokozandó, új városi díjzárókat ker az iparjogositvány, üzleti helyiségenyítés, munkakönyv és ségjelvény kiadása, a közlekedési, a városi bizonyítvány stb. kiadása utána. A jog- és pénzügyi bizottság a városi díjak bevezetését, ahol pedig már meg volt, a díjak felemelését javasolja a közgyűlésnek. A közmetető díjak felemelése ügyében most nem határozott a bizottság, visszaadta az ügyet kelte előkészítés és újabb javaslattal vette gett.

A Laval-pör

A Spanyolországba menekült Laval felett a jövő hónapban a párisi legfelső bíróság. Pétaun levelet írt a legfelső bírósághoz és ebben újabb adatokat közölt Laval ügyében.

Felhívom a MADISZ következő lapdarugott, hogy vasárnap 9 órakor a Bika szálló előtt gyűljenek. Törzsök, Deák, Gómel, Zsillák, Kelemen, Kádár, Kövér, L. Sándor, Kövér, H. Kozma, Hegedűs, Agárdi.

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT, BRILLIÁNSÉRT magas árat ér el STASSIK LAJOS ékszerésznél Piac-u. 56.

DARABOS MÉS Z q-ként 700 P SZÉKELY NÁNDOR
mészkereskedő, István út 41.
Viszonteladónak és bombakárosultaknak engedmény.

Szülőhöz, gyümölcsfához, permetező és porozószerek kaphatók. MÉHVIASZT, SONKOLYT VESZEK SZABÓ ISTVÁN
magkereskedő
PIAC-UTCA 18. szám.

MEGNYÍLT HAVANCSÁK tánciskolája
Építő Munkások Otthona Kossuth-utca 1. ÖSSZTÁNCOK szombat 6. vasárnap 5 óráig. Kezddnek tanfolyam megkezdődött. Legszébb terem. KITÜNŐ ZENE!

A demokrácia egyenlő jogokat jelent

A Kisgazda Párt tagerte kezlete Vámospéresen

A Független Kisgazda Párt vámospéresi szervezete az elmúlt nap nagyszerű tagértekezletet tartott. Aszalos Ferenc pártelnök megnyitójában megállapította, hogy Vámospéres lakosságának túlnyomó többsége sorakozik fel a Kisgazda Párt eszméi mögé. Voltak a faluban szélsőséges kiengesztelések, mondotta, melyek félelemérzetet keltenek a község lakóiban. Most azonban tisztán látja a falu népe, hogy a demokrácia egyenlő jogokat kell, hogy biztosítson. A Független Kisgazda Pártnak ugyanolyan jogainak kell lennie, mint a többi pártoknak.

Biró István szervező titkár

hosszabb felszólalásban ismertette a tagok kötelességeit a párttal szemben. Kifejtette, hogy a Független Kisgazda Párt csak akkor tudja kellőképpen képviselni a gazdaságszolgálatot, ha a falu népe minél nagyobb tömegben áll a párt mellett. A továbbiakban az elővetekző választásokról beszélt. Biró István és hangoztatta, hogy Magyarországon tiszta választásoknak kell lenniük. A választások sok problémára meg fogják adni a kellő választ. A lelkes hangulatban lefolyt taggyűlés Aszalos Ferenc elnök zárószavaival ért véget.

A debreceni középiskolások tömegesen jelentkeznek mezőgazdasági munkára

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének ifjúsági csoportja néhány nappal ezelőtt felhívással fordult a város tanuló ifjúságához, hogy a nyári szünet tartama minél nagyobb számban jelentkezzenek mezőgazdasági munkára. A debreceni diákokat nem kellett kétszer hívni. Az iskolákban még be sem fejeződött a tanítás, máris tömegesen jelentkeznek a Párt ifjúsági szervezeté-
nél.

Tudjuk, hogy a falu polgárságának szüksége van a mi munkáinkra, hangoztatják a lelkes fiatalok. Alig várjuk, hogy kimehessünk a földekre dolgozni. Bennünket, városi ifjakat majd minden

jelszónál jobban ösztönöz falusi testvéreinkkel a közösen végzett munka öröme. Reméljük, hogy példánkat még számosan követni fogják.

Egyébként mezei munkára nemcsak középiskolások jelentkeznek, hanem érettségizett fiúk, egyetemi hallgatók és fiatal tisztviselők is, akik jól megérdemelt szabadságukat az idén nem pihenésre, hanem munkára fordítják. A jelentkező diákokkal párhuzamosan egyre több gazda jelenti be igényét a diákok munkájára.

Reméljük, hogy derék gazdáink nem fognak csalódni a lelkes fiatalokban!

A közeli napokban megkezdik a Népbírók az igazolási ügyekben beadott fellebbezések tárgyalását

Az igazolóbizottságok határozata ellen bizonyos esetekben fellebbezésnek van helye és a fellebbezésekkel a népbírók foglalkoznak. Debrecenben több igazolási ügyben érkezett be már fellebbezés. Az eljárás ilyen esetekben az, hogy a népbírók tesz javaslatot, hogy az igazolóbizottság döntése maradjon érvényben, vagy helyt adjon a népbírók a fellebbezésnek. A népbírók tárgyalása nyilvános, azon a népbírók megjelölhet, de nem köteles. A debreceni népbírók most szervezik a második tanácsot, amely főleg az igazolási ügyekkel foglalkozik, azonosítják sok népbírók ügy vár letárgyal-

lásra is, amit egy tanács nem bír elvégezni.

Az igazolások ellen beadott fellebbezésekre a közeli napokban már főtárgyalást tűz ki a népbírók. A népbírók már több ügyben elkészítette javaslatát. Így Pásty Dénes százados ügyében a javaslat az, hogy a fellebbezésnek adjanak helyt és állásába helyezik vissza. Dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár fellebbezése ügyében a népbírók javaslatát az kéri, hogy az állásviszítést kimondó határozatot hagyja helyben a népbírók. A népbírók a népbírók javaslatától függetlenül dönthet és hozhat határozatot.

A rendőr-család 500 tagja együtt ebédel...

A debreceni Rendőr Egyesület beszerző csoportja felállítja konyháját

Beszámoltunk arról az egészséges, ötlettel gazdag, korszerű munkáról, melyet dr. Kun István rendőrfogalmazó irányítása mellett a debreceni rendőrség beszerző csoportja végez. Legutóbbi felhívásunk nyomán újabb többszázhold földet ajánlottak fel a Debreceni Rendőr Egyesületnek részben megmunkálásra. Debrecen legújabb egyesülete megmutatja, hogy meddő kritika és problémahangoztatás helyett kemény munkával hogyan lehet napjaink legnehezebb kérdéseit is megoldani.

Most újabb érdekes tervet valósított meg a Rendőr Egyesület beszerző csoportja. A Bádogos-utcán felállította konyháját és közös étkezőt, melyben a beszerzett és megtermelt élelmiszerekből izletes, tápláló ebédet nyújtanak minden rendőrségi alkalmazottnak és családtagjainak, egy-egy ebédet 10 pengőért. Ez a kol-

lektív konyha feladására a magánháztartást, amellyel igazi közvetlenséget, család szellemet áraszt, leomlanak a múlt idők társadalmi válaszfalai, egymás mellett ebédel igazi családtagokként közrendőr és rendőrfőtáncos. Mintegy 500-an fognak a közös konyhán étkezni.

Az életrevaló, értékes elgondolás újabb produktív munkája a mai kor szellemében működő Debreceni Rendőr Egyesületnek.

Vetésterület bejelentés

Ismételtan felhívom a gazdálkodókat, hogy szántóterületüknek teljes nagyságát és az 1945. évben búzából, rozsból, kétszemesből, kölesből, árpából, zabból, burgonyából és kukoricából learatására kerülő szántóterületük nagyságát a Gabonairodában (Városi Adóhivatal udvarán) sürgősen jelentésük be. A bejelentés elmulasztói ellen az eljárást azonnal megindítatom. Végh Dezső h. polgármester.

VAGYONMENTŐ Bádogos-u. 1.

OCSÉNÁS JÓZSEF

cserépkályhás mester Deák Ferenc u. 14. (Iparkamara-épület.) Új cserépkályhák és kandallók nagy választékban. Át-
rakások és javítások.

Debrecenbe kísérték ifj. Balogh Istvánt és Dávid Gézát

Néhány nappal ezelőtt a budapesti rendőrség őrizetbe vette ifj. Balogh Istvánt volt debreceni nyilas képviselőt, aki Németországból nemrég érkezett meg a fővárosba. Ifj. Balogh annakidején önálló nyilas pártot alapított, annak listájával indult a képviselőválasztásokon és éveken át aktív résztvevője volt a szélsőséges jobboldali mozgalmaknak.

Ugyancsak Budapesten fogták el dr. Dávid Gézát, a Baross Szövetség debreceni csoportja elnökét. A debreceni rendőrség mindkettőjükért detektívok küldött és a tegnapi nap folyamán Balogh Istvánt és Dávid Gézát Debrecenbe kísérték. Nyomban megkötötték kihalálításukat.

A debreceni rendőrség politikai osztálya felkéri Debrecen demokratikus érzelmi társadalmát, hogy akik ifj. Balogh Istvánra terhelő adatok birtokában vannak, azt jelentsék be hivatalos órák alatt a Rendőrség II. emelet 71. számú szobájában.

Evi 12 százalék a késedelmi adókat

A debreceni pénzügyigazgatóság megkezdte a pénzügyminisztérium rendelete, amely az adóhatalmasok terhére visszaállítja az 1927-ben elvetett 12 százalékos adókat. Aki tehát a rendelet szerinti esedékessé vált adóterhelést a megállapított határidőig nem fizeti meg, megfizeti a 12 százalékos késedelmi kamatot. Tehát havonta egy százalékos.

A véleményező bizottság csökkentette ellenőrző munkáját a gazdasági élet felett

A bizottság értékes munkája különösen a nagy üzleti vállalkozásoknál volt. Ma már a boltok utáni túlkérés megszűntnek tekinthető. Így irányú kérések is kevesebbek a közgazdasági bizottságtól, amely ezeket a kiváltásokat most a fennálló jogszabályok és Véleményező Bizottság által kialakított elvek szerint intézi el. Erőre megállapított azt is, hogy új iparigazoló anyagok kérése is megszűnt. Új vállalkozásokat csak keveset érkezt meg alapítani, ami annak tulajdonítható, hogy a legutóbbi kiadott kormányrendelet a legszigorúbb vizsgálat tárgyává teszi a kérelmezők személyi viszonyait, valamint azt a körülményt, hogy az alapítandó vállalkozásnál közérdekű szükség van-e?

Lassankint a gazdasági élet a békebeli állapotoknak megfelelő irányba indul és ha nehézségekkel küzdve, méris normális keretek között érkezik a budapesti gyarabok, melyekben a természetes nap-nap után fokozódik. A közvetlen behozatal kizárta a közbeiktatott 10-15 kezet, amely újabb drágításai terhelte meg az árut, amíg az a fogyasztókhoz nem érkezik. Ezek az okok is hozzájárultak ahhoz, hogy a véleményező bizottság csökkentette ellenőrzési munkáját a debreceni gazdasági élet fölött, csak kéthetenként fog ülést tartani.

A véleményező bizottság, mely hónapok óta hasznos szolgálatot tett Debrecen gazdasági életének szabályozásában és irányításában, legutóbbi ülésén elhatározta, hogy nem minden héten, hanem csak a szükséges képest fog összejönni.

Bevezetik a városi bélyegilletéket

A jog és pénzügyi bizottság most foglalkozott azzal a javaslattal, amely külön városi bélyegilletéket kíván bevezetni. A városnak régi terve ez és már 1943-ban kérte a belügyminiszteri jóváhagyást. Budapest és Szeged meg is kapta, Debrecen kérelme a háborús események, bombázás következtében nem nyert elintéztést. A város most újra felvetette a tervet és a jog és pénzügyi bizottság elvileg el is fogadja a javaslatot. Vagyis minden beérkező és kimenő városi irat, beadvány, kiadvány bélyegköteles. A díjazást később rendezik.

Biztosították a megyei illetményeket

Dr. Torma Kálmán, Hajdúvármegye alispánja az elmúlt napokban Budapesten tartózkodott, ahol különböző vármegyei ügyekben folytatott tárgyalásokat az illetékes minisztériumokban.

Az alispánnak sikerült biztosítani a vármegyei tisztviselők illetményeit, a nyugdíjak és hadisegélyek kifizetését. A kapott összeg augusztus elejéig fedezi az idevonatkozó kiadásokat. El-

járt a közellátási és kereskedelmiügyi minisztériumban is, ahol szintén több fontos vármegyei ügyben sikerült gyors intézkedést kieszközölnie.

A jövő tudományegyeteme

mely a múlt tradícióit és a jelen új céljait, a nemzet és tudomány fejlődését egyesíti. A múltak hagyományait tudományosan vizsgálja. A jelenben pedig új utakat keres, mely nem csak egyes kiválasztottak, de közvetve, tanárok, orvosok, kiválóan képzett bírók, ügyvédek, közgazdasági szakemberek képzése útján a népszéles rétegeknek haladását, művelődését szolgálja.

A jövő főiskolájáról megjelent ügyes érvelésű vezércikk Debrecen a Kelet kapujának tekintti, mint a Csendes óceánig terjedő birodalom határához legközelebb fekvő nagyvárost és tudományos központot. Mi is nagyon örülünk, ha a Keleti Főiskola városunkba kerül és a nemzet jövője érdekében munkásságát megkezdheti. A jövő egyeteme azonban csak akkor lesz teljes, ha minden egyes tudományágunk hivatott művelője lesz. Egyetemünk jelenleg még csak csonka, éppen a természettudományi ágak azok, melyek árva, tanárok nélkül állanak. Diószegi Sámuel és Fazekas Mihály kedvelt tudományai a botanika is sorvadásra van itélve. Fazekas Mihály, a költő és tudós, aki „Ludas Matyi”-jában a földesúri rendszer kinyúlását és a jobbágy sorsának javítását oly találóan jellemezte, a haladás és fejlődés embe-
re volt. Kevesen tudják, milyen szívós küzdelembe került az első gyakorlati irányú, természettudományi tanszék felállítására a régi debreceni Kollégiumban. Az elmúlt rendszer Kolozsvár érdekében éppen ezen természettudományi tanszékét szüntette meg. Kötelességünk, hogy a debreceni egyetem ezen csonkaságát mielőbb megszüntessük.

T. G. dr.

PÁRTELET

A Független Kisgazda Párt felhívja tagjait, akik rádiót kaptak, hogy adatkiegészítés végett saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek a pártirodában.

A Független Kisgazda Párt ma délután 5 órakor táncdelutánt tart.

Két nap alatt 12 embert ölt meg a mérges gomba Budapesten

Sorozatosa gombamérgezés ügyében indított nyomozást a budapesti rendőrség. A Rókus körház igazgatósága közölte, hogy az elmúlt negyvennyolc óra alatt tizenhárom embert szállítottak be a körházba gombamérgezés tüneteivel, akik közül tizenketten rövidesen kiszervek.

A bankbetétek peres útja nem követelhető vissza

Az igazságügyi minisztérium rendelet készített egyes követelések bírói uton való érvényesítésének korlátozásáról. A rendelet értelmében a minisztérium rendelkezésig a magyar Posta-takarékpénztár, a Magyar Nemzeti Bank, a Pénzügyi Központ, az Országos Központi Hitelintézet és a két utóbbi intézet tagjai ellen takarékbetét, penztárijegyet vagy folyósámbla (csékk vagy zárolás) alapján, budapesti fizetési hely esetén az ez év március 1-étől más fizetési hely esetén pedig az illető fizetési helynek a Város Hadsereg által történt felszabadítása előtt keletkezett követelés bírói uton nem lehet érvényesíteni.

MŰLÉPET, MÉHVIASZT, TEJFŐLŐZŐ

SZEPARÁTOROKAT, valamint egyéb tejgazdasági eszközöket legmagasabb napi áron vásárol a MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE Debrecen Hunyadi-u. 13. szám. Bent az udvarban.

ÜZLETSZERZŐKET
(utazókat, ügynököket)
helyi és körzeti KÉPVISELŐKET
elsősorban keresettel, továbbá
VISZONTELEKŐKAT
keres: Kolauch János, Szeged.

A Független Kisgazda Párt országos központjának felhívása a magyar diáksághoz

A Független Kisgazda Párt budapesti központja beadványt fordult a földművelésügyi miniszterhez, amelyben arra kéri, hogy a kultuszminiszterrel egyetelműen soronkívül adjon engedélyt a tovarosi iskolák növendékeinek a „Magyar Diákok Mezőgazdasági Foglalkoztatásában” való minél nagyobb számú jelentkezésre.

A Kisgazda Párt felhívja a tanárokat és tanulókat, hogy akik a mezőgazdasági munkát végzőkkel való növendékek felügyeletét elvállalják, jelentkezzenek a Párt központjában. Ugyancsak felhívja a Kisgazda Párt a tovarosi közpiskolai növendékeket, hogy minél nagyobb számban és minél hamarabb jelentkezzenek mezőgazdasági munkára.

Népruházati akció

Az iparügyi miniszter a közel-múltban széleskörű népruházati akciót indított, melynek célja a kisjövendelmű és arra érdemes rétegek olcsó ruházathoz való juttatása. Az első intézkedések már meg is történtek. Az iparügyi miniszter 1200 rend ruhát bocsátott a jövendelmű dolgozó munkások rendelkezésére.

A Bartók énekkar működését Pozsonyban betiltották

Pozsonyi jelentés szerint a pozsonyi Bartók-énekkar működését betiltották. Annál érthetlenebb ez az intézkedés, mer Bartók Béla Pozsonyból került Budapestre és a magyar zenei műveken kívül szlovák nép zenei gyűjtésében is élvényűtlen érdemeket szerzett.

TAKARÓT, POKRÓCOT, ÚJAT és HASZNÁLTAT MAGAS ÁRON VESZÜNK ÁDÁM és VAS
Csapó-u. 30.

Autó gumikat minden méretben veszek Dr. UNGÁR ISTVÁN gépjárműkereskedő
Hatvan-utca 1. II. 5.

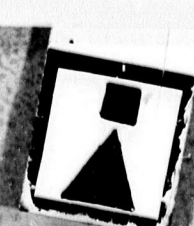
ÓLOMKRISTÁLYT TAKÁCSNÉTÓL
Piac-utca 22.
ARANYAT, ÉKSZERT magas áron veszek

FÉRFI SZÖVET
férfi ruha, szabó kellék, textilárú vétel-eladás
VÁGÓ SÁNDOR
Piac és Széchenyi-u. sarok.

VÖRÖSRÉZ és FÉM hulladékok legmagasabb áron vásárol LANGER és KATZ ócska vastelepe
Hatvan-utca 62. szám.

Bármilyen GUMIHULLADÉKOT
rossz autógumikat legmagasabb napi áron vásárol
SZABÓ ZSIGMOND
Ferenc József út 10.

BÚZÁT, ROZSOT, ÁRPÁT, TENERIT minden mennyiségben VÁSÁROL az APAFI gőzmalom

Mi történik az aratás után?

Az új termés értékesítéséről, begyűjtéséről, a termények forgalmáról nyilatkozik a Közellátási Felügyelőség vezetője

Az idén Péter Pálkor sehol nem pengett a kasza...

Két hetet, de sok helyen még ennél is többet késett az aratás. A legtöbb helyen csak most aratnak. Ennek a késésnek kettős oka van. Az egyik a rossz időjárás, a másik az aratás késése. A ránk szakadt tizennegy napos eső, a másik pedig az, hogy alig van őszi vetés, a legtöbb helyen csak tavasszal vetették el a kenyérnek való gabonát. Vannak azért helyek, ahol csépelek. Itt azonban a múlt évi termésből megmaradt, féltett, sok helyütt elvermelt és csépeletlenül maradt gabona kerül a gépekbe. E pillanatban senki nem tudja megmondani azt, hogy Debrecenben és Hajdú megyében mekkora területet vetettek be. A Közellátási Felügyelőség csak augusztus elejére kapja meg az adatokat, amiből statisztikát állíthat majd össze. Annyit általában meg lehet állapítani, hogy úgy Debrecenben, mint Hajdú megyében átlagos közepes termés várható. Hozzávetőleges számmal úgy mondják a gazdák, hogy a vetési területnek mindössze hat százalékát vetették el őszi gabonával, a tavaszi vetés azután a békebeli állapotokhoz viszonyítva az arányt ötven százalékra emelte fel. Így az őszi és a tavaszi vetés között óriási a különbség. Amíg békében ötvenötven százalékban aránylott egymáshoz az őszi és a tavaszi vetés, addig ez az arány ma az őszi vetés hátrányára tíz és kilencven százalék.

Ezzel szemben a kapásnövényeknél, elsősorban a burgonyánál és kukoricánál, azután kis mértékben az olajos magvaknál és lényegesen kedvezőbb a helyzet, mert ezekből negyven százalékkal nagyobb területet vetettek be, mint tavaly, a cukorrépa kevesebb, mint volt, viszont az anynyira bevált rizsből csak egészen jelentéktelen területet vetettek be a Hortobágyon.

A CSEPLÉS BIZTOSÍTVÁ VAN

Felkerestem Nahoczky Miklóst, a Közellátási Felügyelőség debreceni vezetőjét, akihez több kérdést intéztem atekintetben, hogy Debrecenben és Hajdú megyében mi lesz az aratás után. Mindenekelőtt az után érdeklődtem, hogy biztosítva van-e a cséplés?

E kérdésre ezt a feleletet kaptam:

Az esős nyár folytán az idén a cséplés kitolódott és se Debrecen határában, se a megyében augusztus közepe előtt nem indul meg. A cséplésre a miniszter rendeleteinek megfelelően megtették az intézkedéseket a gépek üzemanyagának biztosítására. Debrecennek haterzháromszáz, a vármegyének huszonnyolcezer nyolcszáz métermázsán van kiutalva, a két mennyiség összesen 351 vagonnak felel meg. Ennek a szénnek a leszállítására minden intézkedés megtörtént és a szállítási részletekben folyik. A cséplőgépek petroleum, olaj és benzinszükséglete biztosítva van.

A cséplőgépekkel kapcsolatos szjak biztosítására minden intézkedés megtörtént és Öry István főispán, mint közellátási kormánybiztos, aki maga is elsőrendű gazdaember és aki az aratás, betakarítás és cséplés zavartalan és sima lebonyolítását a szíven viseli, olyan intézkedéseket fog foganatosítani, amelyek a cséplőgépeknek szíjjal való ellátását és ezek szétosztását minden körülmények között biztosítani fogják.

Egyedül zsákban van hiány. Erre vonatkozólag azonban sajnos, nem tudok felvilágosítással szolgálni, mert utasítást nem

kaptam. A zsákkal bajok vannak, a bajokat pedig igyekeznek kihasználni a spekuláció, amely a papírszák árát már 30 pengőre verte fel. Zsákszükség azért nem lesz, mert a termelőknél levő zsákszükséglet fedezni fogja a zsákszükségletet. Minden gazda biztosítani fogja és biztosítani tudja azt, hogy a cséplőgéptől gabonáját raktárába szállítsa.

Ha az időjárás megengedi, akkor a csépléssel szeptember hó közepéig vagy végéig megleszünk.

A GABONAKERESKEDELEMMELE ÚJRA A TERMÉNYKERESKEDŐK FOGLALKOZNAK

És mi fog történni a cséplés után? — kérdeztem tovább a Közellátási Felügyelőség debreceni vezetőjétől, aki így válaszolt:

A miniszter 102.900-as rendelete pontosan előírta a gazdák gabonabeszolgáltatási kötelezettségét. A rendelet szerint a községi előjárások kötelesek pontosan befejezni azt a statisztikai munkát, amely a gazdák beszoigaltatási kötelezettségének alapjául szolgál. E munkálatok végső határideje Öry István főispán-kormánybiztos a miniszteri rendelettel előtérben augusztus elsőjéig állapította meg. Ennek az összeírásnak alapján állapítják meg, hogy a gazda búzából, rozsból és kétszeresből mennyit tartozik vételre felajánlani a kereskedőnek. A beszoigaltatás arányát már közölte a „Debrecen” és tudjuk, hogy ez a kötelezettség a gabonával beültetett terület nagysága szerint emelkedik.

Minden félreértés kikerülése végett figyelmeztetni kívánom itt a gazdákat arra, hogy a beszoigaltatási kötelezettség nem a birtok nagyságától, hanem a gabonával beültetett terület nagyságától függ. Ha tehát valakinek 10 holdas gazdasága van, de ezen csak két holdat vetett be búzával, akkor ez a gazda nem a tíz holdra megállapított holdankénti egy mázsát köteles beszoigaltatni illetve vételre felajánlani, hanem csak a két holdra megállapított holdankénti 25 kilós kvótát.

Általában szabad kereskedelem van és sem egyiké, sem nagykereskedő nincs. Minden községben működnek a kormánybiztos által kijelölt terménykereskedők. Ezek a gabonát a nagyobb körzetre kijelölt kereskedőknek adhatják el, de szabadon a gabona felett nem rendelkeznek.

CSEPEREKERESKEDELEM HATÓSÁGI SEGÉDLETTEL

A gabona zárolt, a többi termény, a kukorica, árpa, zab és burgonya, amíg más rendelkezés nem történik szabad forgalom tárgyát képezi. A gabonából a gazda a beszoigaltatni köteles kvótát minden körülmények között tartozik beszoigaltatni, még akkor is, ha ez nem termett meg a földjén. Ennek a gabonának az árát pontosan megállapítja a rendelet. Ezt minden gazda tudja.

Ezen a kvótán felül a gazda szabadon rendelkezik gabonájával, de ezt is csak a kijelölt kereskedőnek és csak a kereskedőmen keresztül adhatja el. Mennyiért? Sokféle árról beszélnek, de bizonyos az, hogy ma még hozzávetőleges ár sincsen. Az ár a kereslet és a kínálat alapján ki fog alakulni.

A rendelkezés szerint gabonát csak az vásárolhat és örölthet, akinek gabonvásárlásra jogosító iparigazolványa van és aki ezenfelül a közellátási minisztertől, vagy a kormánybiztostól — Debrecenben és Hajdú megyében Öry István főispántól — gabonavá-

sárlásra megbízást kap. Ezek a kereskedők a gazdának a kvótán felüli mennyiségért vagy pénzt adnak, vagy pedig pénz helyett olyan utalványt, amelynek ellenében a gazda fontos ipari cikkeket, ruhaneműket, cipőt stb. vásárolhat.

Hol? Mikor? Mennyiért? Hogyan? — teszem fel tovább a kérdéseket. A felelet, amelyet a kérdésekre kapok, a következő:

E tekintetben semmiféle rendelkezésünk még nincs, azonban mi úgy gondoljuk, hogy a miniszteri rendeletnek idevonatkozó rendelkezései végeredményben cserekereskedelmet céloznak. Cserekereskedelmet hatósági segédlettel. Alkalmassint az lesz a megoldás, hogy a szabad forgalomba kerülő gabonát nagy ipari üzemek munkásainak ellátására fordítják és ezek az üzemek cserébe a gazdának szükséges árucikkkel fognak fizetni. Várjuk, hogy ilyen irányban intézkedések történjenek és bizonyos, hogy ezek az intézkedések meg is fognak történni.

DEBRECEN SZÜKSÉGLETE BIZTOSÍTVÁ VAN

Beszélgetésünk végén Debrecen ellátójainak szükségletéről és a pékek lisztjéről esett szó, miközben megkérdeztem, hogy mikor fog megszűnni a mai indokolatlan kenyérintéség.

Nahoczky Miklós e kérdéseim-

re feleletül elmondotta, hogy Debrecen lakóinak kenyérszükséglete — az ellátottakat leszámítva — körülbelül napi két vagon liszt. Egy évben kereken számtíz vagon lisztre van szüksége.

Ezt a mennyiséget — mondotta a felügyelőség vezetője — mi biztosítjuk Debrecen számára. Ez a mennyiség meg lesz. E pillanatban biztosítottuk Debrecen közellátásának részére a teljes lisztszükségletet az új termésig. A kenyérintéség napokon belül megszűnik. Jelenleg Balmazújvároson és Hajdúnánáson több vagon búza van örlés alatt és ennek beszállítása folyik. Fennakadás nem lesz.

Debrecenben jelenleg három malom dolgozik, amelyek közül a volt Hortobágy malom kapacitása a legnagyobb. Ez a malom a Népszövetkezet malomüzeme és Pócsi Sándor mintaszertű vezetése alatt áll. Ha megfelelő gabonamennyiség áll rendelkezésre, egyedül képes biztosítani Debrecen egész szükségletét. Lisztje kitűnő. Szomorú, hogy az István malom, amely képes lett volna ellátni az egész Tiszántúlt, áll. A németek galád módon felrobbantották.

De azért az Isten majd megsegít bennünket...

Paál Jób.

Felemlik a városi tisztviselők munkaidejét

A jog és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén nagyobb vita folyt egy beadvány körül. A városi alkalmazottak szakszervezete kérelmet nyújtott be, hogy Nagy Gyula városi adóvéghajtó és Keregyártó István városi tisztviselő, vágóhídi pénzügyi tiszt a szakszervezeti irodai munka végzésére a hivatali szolgálat alól állandóan mentessenek fel. A jog és pénzügyi bizottság a kérelmet egyhangulag elutasította. A bizottság megállapította, hogy a városi alkalmazottak munkájára elsősorban a munkaadó városnak van joga és szüksége és egyetlen munkaejét sem nélkülözhet. Sőt

felmerült az a terv ezzel kapcsolatban, hogy a napi hat órai munkaidő helyett napi 8 óráig dolgozzanak a városi tisztviselők és reggel 7 órától 3 óráig egyfolytában, vagy déli megszakítással este 6 óráig.

A szakszervezeti munkaelátásra vonatkozólag a jog és pénzügyi bizottság álláspontja az volt, hogy a városi tisztviselők felváltva végezzék el az irodai órákon túl az irodai munkát, vagy a városi alkalmazottak szakszervezete, amely nagy létszámmal rendelkezik, külön irodai munkaejét, jtkárt állítson be, mint azt más szakszervezet már meg is tette.

A Tiszántúli Terv

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara lapjának, a Tiszántúli Gazdáknek múlt évi számaiban igen megszívlelendő cikk jelent meg. A cikk írója kifejtette, hogy a többtermelés érdekében szükséges, hogy terv készüljön el egyelőre: a Tiszántúli terjedő érvényességgel s ennek mintájára és tanúságai alapján az ország többi mezőgazdasági területére is. A terv elkészítésében a cikkíró a gazdákat és a szaktudósokat akarta egyesíteni olyformán, hogy a gyakorlat emberei mondanák meg, hogy milyen termelési gondok foelalkoztatják őket s a szaktudósok az elméletük és kísérletezések segítségével adnák meg a tanácsot arra, miként oldhatók meg a gondokozó kérdések.

A cikk írója elsősorban azért gondolt a Tiszántúli, mert maga is idevaló, másodsorban azért, mert úgy látta, hogy magában Debrecenben is meg vannak a szükséges szaktudósok. Az egyetem és a mezőgazdasági főiskola tanárai látta hivatottaknak arra, hogy tudásukkal segítsék a gazdákat. Vélekedésében nem csalódott. Azok a szakemberek, akiket tervét ismertette, a legnagyobb megértéssel foglalták felhívását. A háború azonban a megindulást sem engedte meg.

Ami azonban egy évvel ezelőt nem valósulhatott meg, testet öltet ma és. Hisz-n ha valamikor, úgy ma és a közel jövőben igazán szükség van arra, hogy tervezésűen és hozzáértéssel építsük fel a Tiszántúlt és vele együtt hazánk mezőgazdaságát. Az egyetem részéről van erre a munkakészség. Az egyetem kebelében működő tudományos társaság természettudományi osztálya munkakörébe vette a gyakorlati kérdések megoldásával való foglalkozást. De meg kellett ekkor alapítani

azt is, hogy ez idő szerint erő nem elegendő arra, hogy e feladatok hiány nélkül meg tudjon felelni. Mindaddig, míg a szünetelő természettudományi tanszékeket a kormány be nem tölti, addig éppen a legfontosabb erőket kell a munkában nélkülözni.

Amikor a szegedi egyetem jogi fakultásának visszaállításáról tanácskoznak, akkor Debrecen minden számottevő tényezőjének arra kell törekednie, hogy az itt szünetelő természettudományi tanszékeket betöltsék. Ez érdeke az egész Tiszántúlnak, mert ez az egyetem látja el a középsíkolákat tudományos színvonalon álló természetrajz, fizika és kémia tanórákkal érdeklő a városi, mert azért hozott súlyos anyagi áldozatokat, hogy teljes egyetemét kapjon. Érdeklő a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarárt és a Gazdasági Egyesületet, mert a természettudományi tanszékekkel olyan szaktudósokat és intézeteket kap, akik és amelyek segítségével a gazdák alig nélkülözhetik, ha a korral haladni akar-nak. Mindem el kell követni, hogy a természettudományi tanszékeket visszakapja Debrecen.

Vagyonmentő, Bádagos-u. 1.

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST LEGMAGASABB ÁRON VESZ KOLLÁR órás KOSSUTH-UTCA 4.

PETRÓLEUM GÉPZSÍR SZÍJVIASZ VESZPRÉMY Széchenyi-u. 3. (Halköz)

Huszonhat rendbeli lopás után egy károsult kiléte sem ismeretes

A debreceni törvényes dr. Tar Gyula elnöke alatt működő büntetőtanácsa pénteken tárgyalta Kovács Gyula hentes lopási bűnügyét, akit 26 rendbeli lopással vádol az ügyész. Kovács május havában egy bűnszövetkezet tagja volt, amelynek tagjai voltak Rimóczi József, Kiss Sándor és Kis József. A banda tagjai közül csak Kovács került rendőrkézre, a többiek szökésben vannak. Kovács társával együtt Debrecenben 10, Szolnokon, Szabolcs-Füzess-borságon, Békésben 16 rendbeli lopást követett el, leg többnyire a vonaton utazó közönséget károsítottak meg. A 26 rendbeli lopás egyetlen károsultja sem ismeretes, nem tartanak panaszt, feljelentést, Ruhát, igen sok élelmiszert, ingóságot vittek el a olvajok. Kovács a bíróság előtt terjedelmes beismerő vallomást tett. A perbeszédék után a bíróság ket és fél évi fegyházra ítélte. Az ítéletben a felek megnyugodtak így az igazossá vált.

Nincs döntés a villamosarifaemelés ügyében

A Debreceni Helyi Vasút kérelmet adott be a városhoz, melyben a villamosvasúti jegy árának fel-emelését kéri a következőképpen: vonaljegy 3 pengő, szakasz jegy 2 pengő, heti kártya 30 pengő. A jog és pénzügyi bizottság pénteki ülésén tárgyalta a kérelmet és közben a Helyi Vasút újabb emelési javaslatát áll elő, szakasz jegy 3 pengő, vonal és átszálló jegy 4 pengő lenne és emelni akarta a hetijegy ára is. Az újabb emelési kérelmet azzal indokolta a Helyi Vasút, hogy a város is emeli a HÉV-nek a villanyáram árát. A jog és pénzügyi bizottság bizottsági küld ki, amely megvizsgálja, indokolt-e a Világítási Vállalat újabb áremelése a Helyi Vasúttal szemben és csak azután dönjt a villamosjegy tarifa felemelése ügyében. Ugyanakkor kimondotta a bizottság, hogy a Helyi Vasút csak akkor emelheti a tarifát, ha a városi közgyűlés is hozzájárul az újabb emeléshez.

NÁNÁSSY LAJOS RÁDIO és VILLAMOSSÁG vesz, javít, elad Piac-utca 87.

Felkérek mindenkit, akik üzletemből Piac-u. 81. és Zugó-u. 3. sz. alól butorokot bármilyen címen elvitték, az ügy rendezése miatt saját érdekükben 8 napon belül keressenek fel. SZÁNTÓ ZSIGMONDNÉ

Zöld LUCERNA lábón eladó vagy szalonraért, zsírért elcserélhető. Szekfü-u. 19

Dr. BALASSA ZSIGMONDNÉ kozmetikai intézete Piac utca 28/c. sz.

Legmodernebb felszereléssel újrendszertű arcápolás. Börnek megfelelő elsőrendű krémek és puderek. Különleges arpakolások.

MÉSZ, BUDAIFÖLD és fedél lemez kapható. VASHORDÓKAT vesznek. Hatvan-utca 21. szám.

MODERN ÉS STYL BUTOROK gardérob szekrények, konyhaberendezések, íróasztalok, zongorák, fotelek, vitrinek, csillárok, étkészletek, perzsaszőnyegek, márkás festmények, jégszekrények nagy választékban kaphatók **IVÁNY ENDRE Áruforgalmi iroda és Műkereskedésben Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.) Ugyanott mindennemű lakberendezési tárgyak vétele.**

